

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.] talte paa Socialdemokratiets, Venstres og Det radikale Venstres Vegne, anbefalede det foreliggende Lovforslag, og det vil jeg gerne sige Tak for.

De ærede Medlemmer, som talte paa Venstres og Socialdemokratiets Vegne, udtalte nogen Betænkkelighed ved Bestemmelserne om, at der normalt skal være 400 Medlemmer i en Forening, og at man helst skal søge at undgaa at faa flere Foreninger i et Amt end højst en eller to. Jeg synes, at der, saaledes som de paagældende Bestemmelser er formuleret, er den fornødne Mulighed for Dispensation herfra, hvis det menes nødvendigt. Der staar, at der normalt kun kan meddeles Stadfæstelse paa Vedtægter for en à to Indkøbsforeninger i hver Amtsradsreds, og at Indkøbsforeningerne normalt skal have mindst 400 Medlemmer. Disse Bestemmelser er indsat efter Ønske af de bestaaende Driftslaaneforeningers Repræsentanter og Husmandsforeningerne, og det er jeg enig i, at man skal tilstræbe, men jeg er ogsaa enig med de ærede Medlemmer i, at det muligvis vil vise sig, at man ikke kan følge det i alle Tilfælde, og saa maa man naturligvis dispensere.

Det ærede Medlem, der var Ordfører for Partiet Venstre (Nielsen Mann), var noget i Tvivl om, hvorvidt man kunde praktisere § 4 saadan, som det er udtrykt i Flertallets Betænkning fra Folketinget. Jeg kan dog ikke se, at der er noget som helst i Vejen for at praktisere Loven, saaledes som her skrevet. Jeg er ganske enig i, hvad der herom staar i Betænkningen, og jeg har over for Udvalget givet min Tilslutning til det.

Det ærede Medlem var meget tilfreds med Bestemmelsen i § 10 om hel eller delvis Eftergivelse af de Beløb, som skyldes af de nuværende Driftslaaneforeninger, hvis det viser sig at være nødvendigt. Jeg har ment, det var nødvendigt at faa indsat en saadan Bestemmelse, ikke mindst under Hensyn til, at man i det næste Lovforslag, som vi skal behandle her, har aabnet Mulighed for noget saadan for de store Driftslaaneforeninger, som vi kalder dem. Jeg synes, vi maa stille dem nogenlunde ens. Det er jo ikke Meningen, at man skal være fri for at betale, naar man har nogenlunde Raad til det, men paa den anden Side mener vi, at det er bedst at faa Forholdene afviklet baade efter den her foreslaaede Lov og efter den, som vi skal behandle senere.

Det ærede 4de Medlem for 6te Kreds

(Korsgaard) var ikke enig med mig i, at Forslaget her gik ud paa en Videreførelse af den gamle Lov med visse Ændringer. Ja, saadan noget vil altid være en Skønssag, men det ærede Medlem vil, hvis han studerer Forslaget nøje, meget let kunne se, at mange af de Ting, der her foreslaas gennemført, falder sammen med det, man har haft i den tidligere Lov. At man saa har indført de Ændringer, som Erfaringerne har vist, at det var klogt at gennemføre, er en given Ting — det vilde ethvert fornuftigt Menneske gøre. Hvis det ærede Medlem ikke vil kalde det en Videreførelse af den gamle Lov, skal vi dog ikke strides om det. Jeg beholder min Mening, og det ærede Medlem beholder sin, og naar bare Lovforslaget bliver vedtaget, som Husmændene ønsker det, og som jeg finder det rigtigt, skal vi ikke strides om det.

Det ærede Medlem var imod, at man vilde centralisere Indkøbene. Det er mærkeligt, at det ærede Medlem, som tilhører et Parti, der ellers, ikke mindst i den senere Tid, er gaaet voldsomt ind for, at man skal centralisere for derigennem at kunne konkurrere, stiller sig saadan, at det maa Husmændene ikke. Det er jo Husmændene selv, der ønsker at centralisere. Det maa det ærede Medlem huske. Det er ikke Regeringen, det er ikke mig, det er ikke Folketinget, der ønsker denne Centralisering, men det er Husmændene selv, der har ønsket den paa Grundlag af de Erfaringer, de har gjort i de 12—14 Aar, vi har haft Loven om de smaa Driftslaaneforeninger. Det har nemlig vist sig, at der, hvor man hidtil har gjort det, er det gaaet godt, men der, hvor man ikke har gjort det, hvor man har fulgt den Frihed til at handle, som det ærede Medlem priser, og som jeg meget godt forstaar, er det ikke gaaet godt. Det er en almindelig udbredt Opfattelse, at er der noget, man sætter Pris paa, er det at komme paa Marked og handle. Det ærede Medlem sagde, at man skulde ikke tage den Glæde fra Folk. Ja, men den kan blive saa kostbar, saa det er klogest at undvære den Glæde. Jeg har hørt, at Konerne undertiden har bebrejdet deres Mænd, at de gik saa meget til Marked, og at Mændene da har sagt: Det er den største Glæde, vi har, og saa har Konerne naturligvis maattet give efter, for de har ikke villet tage Glæden fra dem; men for Husmændene er det alligevel en kostbar Glæde. Det er muligt, at Gaardmænd og Proprietærer har saa stor Omsætning i Bedriften, at de kan faa Tid til at følge